

Kommunfullmäktige

Tid: Måndagen den 29 mars 2021 kl. 09:00-18:10
Plats: Umeå Folkets Hus, Studion och digitalt distansdeltagande
Beslutande: Se separat lista. Presidiet och justerare deltar från Umeå Folkets Hus, övriga deltar på distans.
Övriga deltagare: Se sidan två
Utses att justera: Veronica Kerr (KD) och Tomas Wennström (S)

Sekreterare: *Digital justering* §§ 49-72
Tomas Jakobsson

Ordförande: *Digital justering*
Marie-Louise Rönmark (S)

Justerare: *Digital justering*
Veronica Kerr (KD)

Justerare: *Digital justering*
Tomas Wennström (S)

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2021-03-29

Anslaget har satts upp: 2021-03-31

Anslaget tas ner: 2021-04-22

Förvaringsplats: Kommunledningsstaben, nämndkansliet

Underskrift:

.....
Therese Stellén

Övriga deltagare

Ewa Miller (M), ordförande i kommunrevisionen

Tjänstemän

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Tord-Leif Hansson, utredare

Fredrik Lundberg, vd Umeå Kommunföretag AB

§ 49

Diariernr: KS-2021/00068

**Val av justerare och fastställande av dagordning
2021-03-29**

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att utse Tomas Wennström (S) och Veronica Kerr (KD) till justerare av dagens protokoll

att digital justering äger rum onsdag 31 mars kl. 15.00

att godkänna dagordningen för mötet.

§ 50

Diarienum: KS-2020/00493

Motion 13/2020: Upphandla delar av IT-stödet; Anders Norqvist (L)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå *motion 13/2020: Upphandla delar av IT-stödet enligt tekniska nämndens yttrande.*

Reservation

Anders Norqvist, för Liberalerna och Veronica Kerr, för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige 2020-06-15 yrkar Anders Norqvist (L):

att en utredning tillsätts för att identifiera vilka delar av IT - funktionen som kan läggas ut på extern utförare

att de ekonomiska konsekvenserna av en sådan åtgärd redovisas

Tekniska nämnden har fått motionen för yttrande och föreslår att kommunfullmäktige avslår förslaget (se protokollsutdrag 2020-09-24, § 92).

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens protokoll 2020-09-24, § 92.

Förslag till beslut (tjänsteskrivelsen)

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motion 13/2020: Upphandla delar av IT-stödet i enlighet med tekniska nämndens yttrande.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning Yrkanden

Peder Westerberg (L), Anders Ågren (M) och Mattias Larsson (C) – Bifall till motionen.

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen) mot bifall till motionen. Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Peder Westerberg (L) och Anders Ågren (M) reserverar sig till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Peder Westerberg (L) med instämmande av **Anders Ågren (M)** och

Veronica Kerr (KD) – bifall till motionen

Hans Lindberg (S) med instämmande av **Nils Seye Larsen (MP)** - bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (att avslå motionen)

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer avslag mot bifall till motionen. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen

Reservation

Peder Westerberg (L) och Anders Ågren (M) reserverar sig till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Kommunfullmäktiges beslutsordning 2021-01-25

Kommunfullmäktige beslutar att bordlägga ärendet till nästa sammanträde 2021-02-22 på grund av tidsbrist.

Kommunfullmäktiges beslutsordning 2021-02-22

Kommunfullmäktige beslutar att bordlägga ärendet till nästa sammanträde 2021-03-29 på grund av tidsbrist.

Kommunfullmäktiges beslutsordning 2021-03-29

Följande yttrar sig: Anders Norqvist, Hans Lindberg, Lasse Jacobson, Stefan Nordström, Davis Kaza, Daniell Andersson, Lena Karlsson Engman, Anna-Karin Sjölander, Anders Sellström, Nils Seye Larsen, Anders Ågren, Peder Westerberg, Karl Larsson, Mattias Larsson, Peter Vigren och Carin Nilsson.

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Lasse Jacobson (V), Davis Kaza (AP), Daniell Andersson (V), Lena Karlsson Engman (S), Nils Seye Larsen (MP), Karl Larsson (S), Peter Vigren (S) och Carin Nilsson (S) – Bifall till kommunstyrelsens förslag (att avslå motionen).

Anders Norqvist (L), Stefan Nordström (M), Anna-Karin Sjölander (C), Anders Sellström (KD), Anders Ågren (M), Peder Westerberg (L) och Mattias Larsson (C) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till kommunstyrelsens förslag (att avslå motionen) mot bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag. Votering begärs.

Voteringsproposition

Ja-röst för bifall till kommunstyrelsens förslag (att avslå motionen).
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 41 ja-röster mot 22 nej-röster och 2 frånvarande beslutar kommunfullmäktige att bifalla kommunstyrelsens förslag. Voteringslista.

Reservation

Anders Norqvist, för Liberalerna och Veronica Kerr, för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden
Motionären

§ 51

Diarienum: KS-2020/00499

Motion 15/2020: Upphandla Städ- och verksamhetservice; Anders Norqvist (L)**Beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå *motion 15/2020: Upphandla Städ- och verksamhetservice enligt tekniska nämndens yttrande.*

Reservation

Anders Norqvist, för Liberalerna och Veronica Kerr för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige i juni 2020 yrkar Anders Norqvist (L):

att städverksamheten inom Umeå kommun ska konkurrensutsättas för att ge extern utförare möjlighet att bedriva den verksamheten.

att verksamhetservice inklusive driften av restaurang Översten och Ryttmästarens konferens ska konkurrensutsättas för att ge extern utförare möjlighet att bedriva den verksamheten.

Tekniska nämnden har fått motionen för yttrande och föreslår 2020-09-24, § 91 att kommunfullmäktige avslår motionen (se tekniska nämndens protokollsutdrag).

Beslutsunderlag

Motionen

Tekniska nämndens protokoll 2020-09-24, § 91.

Förslag till beslut (tjänsteskrivelsen)

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motion 15/2020: Upphandla Städ- och verksamhetservice enligt tekniska nämndens yttrande.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Peder Westerberg (L), Anders Ågren (M) och Mattias Larsson (C) – Bifall till motionen.

Bore Sköld (V) och Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen).

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen) mot bifall till motionen. Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsen.

Reservation

Peder Westerberg (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Peder Westerberg (L) med instämmande av **Mattias Larsson (C), Anders Ågren (M)** och **Veronica Kerr (KD)** – bifall till motionen

Nils Seye Larsen (MP) med instämmande av **Hans Lindberg (S)** – bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (att avslå motionen)

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer avslag mot bifall till motionen. Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Reservation

Peder Westerberg (L) och Anders Ågren (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om att bifalla motionen

Kommunfullmäktiges beslutsordning 2021-01-25

Kommunfullmäktige beslutar att bordlägga ärendet till nästa sammanträde 2021-02-22 på grund av tidsbrist.

Kommunfullmäktiges beslutsordning 2021-02-22

Kommunfullmäktige beslutar att bordlägga ärendet till nästa sammanträde 2021-03-29 på grund av tidsbrist.

Kommunfullmäktiges beslutsordning 2021-03-29

Följande yttrar sig: Anders Norqvist, Hans Lindberg, Lena Karlsson Engman, Stefan Nordström, Andreas Lundgren, Lasse Jacobson, Anders Sellström, Anna-Karin Sjölander, Patrik Brännberg, Tomas Wennström, Charlotta Westerlund, Karl Larsson, Carin Nilsson, Gudrun Nordborg, Mattias Larsson, Nils Seye Larsen, Davis Kaza, Arvid Lundberg och Elmer Eriksson.

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Lena Karlsson Engman (S), Andreas Lundgren (S), Lasse Jacobson (V), Patrik Brännberg (AP), Tomas Wennström (S), Charlotta Westerlund (S), Karl Larsson (S), Carin Nilsson (S), Gudrun Nordborg (V), Nils Seye Larsen (MP), Davis Kaza (AP) och Arvid Lundberg (MP) – Bifall till kommunstyrelsens förslag (att avslå motionen).

Anders Norqvist (L), Stefan Nordström (M), Anders Sellström (KD), Anna-Karin Sjölander (C), Mattias Larsson (C) och Elmer Eriksson (M) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till kommunstyrelsens förslag (att avslå motionen) mot bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag. Votering begärs.

Voteringsproposition

Ja-röst för bifall till kommunstyrelsens förslag (att avslå motionen).
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 39 ja-röster mot 25 nej-röster och 1 frånvarande beslutar kommunfullmäktige att bifalla kommunstyrelsens förslag. Voteringslista.

Reservation

Anders Norqvist, för Liberalerna och Veronica Kerr för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionären och Tekniska nämnden

§ 52

Diarienum: KS-2016/00161

Motion 5/2016: Portalparagraf till bolagens ägardirektiv - för stärkt demokrati; Jan-Olov Carlsson (V) med flera**Beslut****Kommunfullmäktige beslutar****att avslå *motion 5/2016: Portalparagraf till bolagens ägardirektiv - för stärkt demokrati.*****Ärendebeskrivning**

Vänsterpartiet har motionerat om att det i bolagens ägardirektiv ska införas en portalparagraf som tydliggör vilka direktiv och mål som ska gälla för bolagen inom kommunkoncernen.

Motionärens förslag är att införa direktiv och mål i ägarpolicy för bolagen. En ägarpolicy tas av bolagets ägare, i kommunens företagsstruktur innebär detta att Kommunstyrelsen antar ägarpolicy för Umeå kommunföretag och Umeå kommunföretags styrelse antar ägarpolicy för sina dotterbolag, för det fall det finns dotterbolag till dessa antar moderbolaget ägardirektiv. Det innebär att floran av direktiv är relativt spretig.

Just nu pågår ett projekt som ska resultera i en ny ägarstyrningsmodell och därmed också antagandet av ett övergripande dokument för kommunens ägarstyrning, en av de delar som kommer att hanteras i ett sådant dokument är just den fråga motionen belyser nämligen i vilken grad ska bolagen bindas av övergripande mål och direktiv antagna av kommunfullmäktige.

Redan idag ska vissa av fullmäktige antagna principer och policys ska även följas av bolagen då besluten adresserar hela koncernen.

Det finns också begränsningar i hur mycket man kan göra ingrepp i ett aktiebolags självbestämmande, dess högsta beslutande organ är

bolagsstämman till vilken Kommunstyrelsen utser representant. Kommunfullmäktige utser bolagsstyrelser som väljs på politisk grund vilket också är menat att ge kommunen en inblick och ett inflytande i styrelsearbetet samt en demokratisk grund för beslutsfattandet. Kommunala bolag har även att följa kommunallagen.

Beslutsunderlag

Motionen.

Beredningsansvariga

Carina Lidgren Heimersson, stadsledningskontoret

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsen (avslå motionen) mot Skölds förslag om bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Åsa Bäckström (V) – bifall till motionen

Anders Ågren (M) – bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (avslå motionen)

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer avslag mot bifall till motionen. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Reservation

Åsa Bäckström (V) reserverar sig till förmån för eget förslag till beslut.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Jan-Olov Carlsson, Hans Lindberg, Patrik Brännberg, Gudrun Nordborg, Janet Ågren, Anders Sellström, Leif Lundgren, Lasse Jacobson och Mattias Larsson.

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Patrik Brännberg (AP), Janet Ågren (S), Anders Sellström (KD), Leif Lundgren (M) och Mattias Larsson (C) – Bifall till kommunstyrelsens förslag (att avslå motionen).

Jan-Olov Carlsson (V), Gudrun Nordborg (V) och Lasse Jacobson (V) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till kommunstyrelsens förslag (avslå motionen) mot bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag. Votering begärs.

Voteringsproposition

Ja-röst för bifall till kommunstyrelsens förslag (att avslå motionen).
Nej-röst för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 53 ja-röster mot 10 nej-röster och 2 frånvarande beslutar kommunfullmäktige att bifalla kommunstyrelsens förslag. Voteringslista.

Beslutet ska skickas till

Motionären

§ 53

Diarienum: KS-2019/00797

Motion 25/2019: En trygg kommunbudget; Birgitta Ejlefall, Lars-Arne Ivert och Maria Nilsson (SD)**Beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att avskriva Sverigedemokraternas *motion 25/2019: En trygg kommunbudget* då den återtagits av motionärerna.

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna har i inkommen motion till kommunfullmäktige 2019-10-16 yrkat på bifall till partiets bifogade budgetförslag för Umeå kommun 2020 och plan till 2023.

Kommunfullmäktige fastställde 2019-06-17 budget för 2020 och plan till 2023 i enlighet med fastställd tidplan.

Beslutsunderlag

Motion 25/2019: En trygg kommunbudget; Birgitta Ejlefall, Lars-Arne Ivert och Maria Nilsson (SD)

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning**Yrkanden**

Nils Seye Larsen (MP), Hans Lindberg (S), Anders Ågren (M) och Mattias Larsson (C) – avslag till motionen enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag

Propositionsordning som godkänns

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Maria Nilsson (SD) återtar motionen och kommunfullmäktige avskriver därmed motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

§ 54

Diarienum: KS-2020/00523

**Motion 19/2020: Blodgivning på betald arbetstid;
Igor Jonsson och Elmer Eriksson (M)****Beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera *motion 19/2020: Blodgivning på betald arbetstid* för att komplettera ärendet med en kostnadskalkyl (minoritetsåterremiss).

Reservation

Igor Jonsson, för Moderaterna reserverar sig mot beslutet att återremittera ärendet.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige 2020-08-31 förslår Igor Jonsson (M) och Elmer Eriksson (M) att Umeå kommun inför möjligheten för samtliga kommunanställda att lämna blod på arbetstid.

Personalnämnden har fått motionen för yttrande och föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen (se protokollsutdrag 2020-09-15, § 25).

Förslag till beslut (tjänsteskrivelsen)

Kommunfullmäktige beslutar att bifalla motion 19/2020: Blodgivning på betald arbetstid i enlighet med personalnämndens yttrande.

Beslutsunderlag

Personalnämndens protokoll 2020-09-15, § 25.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning**Yrkanden**

Anders Ågren (M), Mattias Larsson (C), Bore Sköld (V) och Peder Westerberg (L) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att bifalla motionen).

Hans Lindberg (S) och Tomas Wennström (S) – Återremiss för att komplettera ärendet med en kostnads kalkyl.

Propositionsordning som godkänns

Återremiss mot att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden finner att ärendet ska återremitteras. Votering begärs.

Voteringsproposition

Ja-röst för att återremittera ärendet.

Nej-röst för att avgöra ärendet idag.

Omröstningsresultat

Namn	Ja	Nej	Avstår
Hans Lindberg (S), ordförande	X		
Anders Ågren (M)		X	
Janet Ågren (S)	X		
Tomas Wennström (S)	X		
Mattias Larsson (C)		X	
Peder Westerberg (L)		X	
Bore Sköld (V)		X	
Summa	3	4	

Med tre ja-röster mot fyra nej-röster beslutar näringslivs- och arbetsutskottet att ärendet ska avgöras idag.

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsen (att bifalla motionen). Ordföranden konstaterar att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Anders Ågren (M), Veronica Kerr (KD), Peder Westerberg (L) och Bore Sköld (V) – bifall till motionen

Hans Lindberg (S) och Nils Seye Larsen (MP) – 1) återremiss eller 2) avslag

Propositionsordning som godkänns

Återremiss mot att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden finner att ärendet ska återremitteras. Votering begärs.

Voteringsproposition

Ja-röst för återremiss

Nej-röst för att avgöra ärendet idag.

Omröstningsresultat

Namn	Ja	Nej	Avstår
Hans Lindberg (S)	x		
Anders Ågren (M)		x	
Janet Ågren (S)	x		
Moa Brydsten (S)	x		
Tomas Wennström (S)	x		
Carin Nilsson (S)	x		
Lena Riedl (M)		x	
Gunilla Berglund (M)		x	
Åsa Bäckström (V)		x	
Bore Sköld (V)		x	
Mattias Larsson (C)		x	
Peder Westerberg (L)		x	
Nils Seye Larsen (MP)	x		
Christina Sjödin (SD)		x	
Veronica Kerr (KD)		x	
Summa:	6	9	0

Men 9 nej-röster mot 6 ja-röster beslutar kommunstyrelsen att avgöra ärendet idag.

Ordförande ställer avslag mot bifall till motionen. Ordföranden finner, med hänvisning till tidigare votering att kommunstyrelsen bifaller motionen.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Igor Jonsson, Lennart Arvidsson, Tomas Wennström, Veronica Kerr, Elmer Eriksson, Carin Nilsson, Anna-Karin Sjölander, Nils Seye Larsen, Karl Larsson, Marianne Normark, Davis Kaza, Lasse Jacobson, Maria Nilsson, Gudrun Nordborg och Jan-Olov Carlsson.

Yrkanden

Igor Jonsson (M), Lennart Arvidsson (V), Veronica Kerr (KD), Elmer Eriksson (M), Anna-Karin Sjölander (C), Marianne Normark (L), Davis Kaza (AP), Lasse Jacobson (V), Maria Nilsson (SD), Gudrun Nordborg (V) och

Jan-Olov Carlsson (V) – Bifall till kommunstyrelsens förslag (att bifalla motionen).

Tomas Wennström (S), Carin Nilsson (S) och Nils Seye Larsen (MP) – Återremiss för att komplettera ärendet med en kostnadskalkyl.

Propositionsordning som godkänns

Återremiss mot att ärendet ska avgöras idag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige återremitterar ärendet (minoritetsåterremiss).
Votering begärs.

Voteringsproposition

Ja-röst för att återremittera ärendet.
Nej-röst för att ärendet ska avgöras idag.

Omröstningsresultat

Med 24 ja-röster mot 40 nej-röster och 1 frånvarande beslutar kommunfullmäktige att återremittera ärendet (minoritetsåterremiss).

Voteringslista.

Reservation

Igor Jonsson, för Moderaterna reserverar sig mot beslutet att återremittera ärendet.

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

§ 55

Diarienum: KS-2019/00336

Antagande: Detaljplan för del av fastigheterna Stöcksjö 7:9 och Stöcksjö s:1 inom Stöcksjö by i Umeå kommun

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta detaljplanen för Stöcksjö 7:9 och Stöcksjö s:1 inom Stöcksjö by i Umeå kommun.

att utöka verksamhetsområdet för vatten och spillvatten till att omfatta hela planområdet.

Reservation

Davis Kaza, för Arbetarpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om avslag.

Ärendebeskrivning

Syftet med detaljplanen är att skapa planmässiga förutsättningar för bostäder. Arbetet med att upprätta detaljplanen påbörjades av Umeå kommun, Detaljplanering den 18 januari 2017. Planen har varit föremål för samråd under tiden 2 - 23 april 2019 samt granskning under tiden 11 december 2020 – 7 januari 2021. Av de synpunkter som har inkommit under samråds- och granskningstiden har en samrådsredogörelse och ett granskningsutlåtande upprättats av Umeå kommun, Detaljplanering. Länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, berörda sakägare, kommunala och statliga instanser har haft möjlighet att framföra synpunkter på förslaget. Av de synpunkter som har inkommit framgår bland annat att närboende anser att planförslaget inte är anpassat efter landsbygdskaraktären på platsen samt att detaljplanen tillåter för många bostäder, att naturmark tas i anspråk för bebyggelse, att en gång- och cykelbana saknas i Stöcksjö samt att E4:ans korsning vid Stöcksjö Södra Byväg/E4:an är trafikfarlig. En återkommande synpunkt från de närboende är en oro kring Stöcksjö Södra

Byvägs standard i och med att genomförandet av detaljplanen medför fler boende som kommer belasta vägen.

Efter samrådet har planområdet minskats i väster för att bevara Poststigen. Även kvartersmarken har omformats och till viss del utökats i öster för att kompensera den kvartersmark som i samrådsskedet var planlagd väster om och på Poststigen. I och med att planområdet minskades har gatan inom planområdet utformats som en genomgående gata istället för en gata med vändplan. Efter granskningen har utfartförbudet i detaljplanens norra del förlängts samt två planbestämmelser som berör fällning av träd har justerats och förtydligats.

Detaljplanen har stöd i översiktsplanens intentioner. Anledningen varför den överlämnas till kommunfullmäktige för antagande beror på att verksamhetsområdet för vatten och spillvatten förutsätts utökas till att omfatta planområdet.

Beslutsunderlag

Plankarta
Planbeskrivning
Granskningsutlåtande
Samrådsredogörelse
Naturvårdsinventering
Arkeologisk undersökning
Byggnadsnämndens protokoll

Beredningsansvariga

Daniel Lindström, övergripande planering

Planeringsutskottets beslutsordning

Planeringsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen och utöka verksamhetsområdet för vatten och spillvatten.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Mattias Larsson (C) – avslag till planeringsutskottets förslag

Hans Lindberg (S) – bifall till planeringsutskottets förslag

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer bifall mot avslag till planeringsutskottets förslag.
Kommunstyrelsen beslutar enligt planeringsutskottets förslag.

Reservation

Mattias Larsson (C) - Motivet är som framgår i samrådet som i granskningsutlåtandet att denna exploatering ökar belastningen på vägnätet, detta i kombination med tung trafik som entreprenadmaskiner, jordbruksmaskiner som är rätt frekventa i området.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Eric Bergner, Davis Kaza, Ulrik Berg, Peder Westerberg, Janet Ågren och Nils Seye Larsen.

Yrkanden

Ulrik Berg (M), Peder Westerberg (L), Janet Ågren (S) och Nils Seye Larsen (MP) – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Eric Bergner (C), Davis Kaza (AP) och Patrik Brännberg (AP) – Avslag till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Bifall mot avslag till kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Reservation

Davis Kaza, för Arbetarpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om avslag.

Beslutet ska skickas till

Umeå kommun, Detaljplanering detaljplanering@umea.se
Detaljplanering expedierar därefter beslutet till

- Sökande
- De med kvarstående synpunkter
- Länsstyrelsen
- Vatten- och avfallskompetens i Norr AB (VAKIN)

§ 56

Diarienum: KS-2021/00133

Exploateringsavtal för del av fastigheten Umeå Stöcksjö 7:9 och del av Stöcksjö S:1

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att uppdra till Mark och exploatering att teckna exploateringsavtal med OBOS Mark AB avseende del av fastigheten Stöcksjö 7:9 och del av Stöcksjö S:1, i enlighet med bilaga.

Ärendebeskrivning

OBOS Mark AB har förvärvat del av fastigheten Stöcksjö 7:9 och del av Stöcksjö S:1. Ett detaljplaneförslag för detta område har upprättats, planen medger avstyckning av villatomter för bostadsändamål, en lokalgata samt mindre naturområden.

Huvudmannskapet är enskilt för allmän platsmark vilket innebär att kommunen ej ansvarar för utbyggnad och framtida drift och underhåll av de allmänna anläggningar som planen anger.

Exploateringsavtalet reglerar utförandet av de allmänna anläggningarna samt säkerställer att lokalgatan byggs i enlighet med de krav som kommunen ställer. I avtalet ställs även krav på en säkerhet motsvarande det ekonomiska åtagandet i avtalet.

Närmare villkor i exploateringsavtalet framgår av bilaga.

Beslutsunderlag

Översiktskarta
Exploateringsavtal

Beredningsansvariga

Helen Nilsson, Sandrine Rivoire

Planeringsutskottets beslutsordning

Planeringsutskottet beslutar att föreslå kommunfullmäktige att teckna exploateringsförslag enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt planeringsutskottets förslag.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Mark och exploatering

§ 57

Diarienum: KS-2021/00204

Riktlinjer för ägarstyrning i Umeå kommun

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa det reviderade förslaget Riktlinjer för ägarstyrning i Umeå kommun

att kommunstyrelsen tillsammans med Umeå kommunföretag AB får i uppdrag att implementera de nya riktlinjerna

att de nya riktlinjerna innebär en utfasning av Företagspolicy för Umeå kommun KF 2002-01-28 § 6.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget ändringsyrkande.

Särskilt uttalande

Patrik Brännberg (AP) och Davis Kaza (AP). Om återremissyrkandet faller yrkar vi bifall till kommunstyrelsens förslag. Se återremissyrkande för röstförklaring.

Ärendebeskrivning

Den 16 april 2019 fattade kommunstyrelsen beslut om att tillskapa en Styrberedning för Umeå kommun. Styrberedningens uppdrag är att höja kompetens, omvärldsbevaka och föreslå förbättringar av Umeå kommuns styrformer och styrprocesser.

Under 2020 har Styrberedningen bland annat prioriterat arbetet med att se över hur ägarstyrningen i kommunen bör utformas, det vill säga den del av kommunens styrning som relaterar till styrning och uppföljning av de bolag kommunen har ett direkt eller indirekt ägarintresse i. Styrberedningen som alltid innefattar ledamöterna i kommunstyrelsens näringslivs- och

arbetsutskott har under detta arbete kompletterats med ordföranden från berörda bolag i kommunens bolagskoncern.

Den policy som tidigare formellt reglerat ägarstyrningen upparbetades under 2001 och fastställdes vid kommunfullmäktiges sammanträde den 28 jan 2002. Under de 20 år som gått sedan policyn utarbetades har lagstiftning, normer och praktik givetvis förändrats.

Ägarstyrningen i kommunen har de senaste åren därför belagts med viss kritik, framförallt kritik relaterat till att den operativa och praktiska ägarstyrningen som utförts av kommunstyrelse och Umeå kommunföretag ej haft stöd i en uppdaterad, aktuell och relevant riktlinje från ägarens sida.

Det förslag till riktlinjer som nu utarbetats tar hänsyn till dessa synpunkter och bedöms innebära tydliga förbättringar av ägarstyrningen. Bland annat genom att riktlinjen omfattar roll- och ansvarsfördelning, beredningsansvar- och beslutsmandat, förtydligande av ägarstyrningsverktyg och specifika arbetsmoment inom ägarstyrningen.

De nu framtagna riktlinjerna kommer utgöra ett formellt ramverk som kommunen kan utgå från i kommande utvecklings- och förbättringsarbete. Det innebär att styrningen byggs upp i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer, därefter utvärderas och om behov uppstår justeras ägarstyrningens delar samt roll- och ansvarsfördelning tills dess att kommunen bedöms ha en ägarstyrning som tillgodoser kommunens behov på ett ändamålsenligt sätt. Styrberedningen kommer därför med stor sannolikhet att återkomma till kommunfullmäktige med förslag till revidering av beslutade riktlinjer när dessa prövats i realiteten.

Avsedda förbättringar som särskilt bör följas upp vid kommande utvärdering är:

Aktuellt och relevant

Förslaget till riktlinjer baseras på lagstiftning och omvärldsbevakning genomförd i närtid. Under förslagsarbetet har arbetsgruppen fördjupat sig i kommuner jämförbara med Umeå för att undersöka vad som är praxis i andra liknande kommuners ägarstyrning.

Tydliggjord roll- och ansvarsfördelning

Förslaget beskriver på ett tydligt sätt kommunfullmäktiges strategiska roll som ägare, kommunstyrelsen roll som primärt förvaltnings- och beredningsorgan samt Umeå kommunföretags ansvar för operativ och finansiell ägarstyrning.

Definierade begrepp och benämningar

Förslaget innefattar, beskriver och definierar roller, ansvar, dokument, arbetsmoment, processteg och överväganden som ingår i ägarstyrningen.

Former för kommunens ägarstyrning regleras och standardiseras

Riktlinjerna tydliggör hur kommunfullmäktiges vilja och inriktning ska omsättas i praktiken, hur kommunstyrelsens uppsiktspflicht ska hanteras och hur uppföljning av de kommunala bolagen ska genomföras.

Hög grad av tillit till kommunens bolag

Inom ramen för riktlinjer från kommunfullmäktige, bolagsordning, ägardirektiv och lagstiftning får kommunens bolag möjlighet att själva utforma bolagsstyrning och uppföljning som anses vara nödvändig för att leva upp till ändamål och direktiv fastställda av kommunfullmäktige.

Det förslag till riktlinjer som nu föreligger för beslut är baserade på genomförd nuläges- och omvärldsanalys samt principiella överväganden i kommunstyrelsens styrberedning.

Styrberedningen har under våren och hösten 2020 haft fyra möten med fokus på ägarstyrning, utöver detta har muntliga presentationer erbjudits och lämnats till partigrupper, kommunrevision, Stadsdirektörens ledningsgrupp och UKFs VD-grupp. En arbetsgrupp bestående av kommun- och bolagsjurister, koncerncontroller, ekonomichef samt ledningskoordinator har tillsammans utarbetat det nu föreliggande förslaget till nya riktlinjer för ägarstyrning i Umeå kommun.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för ägarstyrning i Umeå kommun

Beredningsansvariga

Ulrika Sundin Bonnedahl, koncernjurist UKF

Emma Angerbjörn, jurist UKF

Olof Jansson, ekonomichef UKF

Carina Lidgren Heimersson, kommunjurist SLK

Seija Königsson controller koncernfrågor SLK

Dan Gideonsson, ledningskoordinator SLK

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – att ändra första meningen under underrubriken

Moderbolagets styrelse (kap 2.4 Umeå kommunföretag) så att den lyder
”Moderbolagets styrelse väljs av kommunfullmäktige, utifrån riktlinjen att
sammansättningen bör spegla kommunstyrelsens näringslivs- och
arbetsutskott”

-att ändra punkten under rubriken 2.2 Kommunfullmäktige som lyder

”Specifika ägardirektiv för dotterbolag inom UKF om de är av principiell
karaktär” till ”Specifika ägardirektiv för dotter, och dotterdotterbolag om
de innehåller direktiv som är av principiell karaktär.”

Hans Lindberg (S) – att moderbolagets styrelse utgörs *i normalfallet* av
ledamöterna i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott (ändring
under Moderbolagets styrelse) och avslag till Bore Skölds yrkanden

Anders Ågren (M) och **Mattias Larsson (C)** – bifall till näringslivs- och
arbetsutskottets förslag

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer näringslivs- och arbetsutskottets förslag med eget
ändringsyrkande mot Bore Skölds förslag. Kommunstyrelsen beslutar enligt
näringslivs- och arbetsutskottets förslag med ändringsyrkande.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget ändringsyrkande.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Hans Lindberg, Anders Ågren, Bore Sköld, Patrik Brännberg, Anders Sellström, Mattias Larsson, Janet Ågren, Davis Kaza och Jan-Olov Carlsson.

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Anders Ågren (M), Anders Sellström (KD), Mattias Larsson (C) och Janet Ågren (S) – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bore Sköld (V) – Ändringsyrkanden:

att ändra första meningen under underrubriken Moderbolagets styrelse (kap 2.4 Umeå kommunföretag) så att den lyder "Moderbolagets styrelse väljs av kommunfullmäktige, utifrån riktlinjen att sammansättningen bör spegla kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott"

att ändra punkten under rubriken 2.2 Kommunfullmäktige som lyder "Specifika ägardirektiv för dotterbolag inom UKF om de är av principiell karaktär" till "Specifika ägardirektiv för dotter, och dotterdotterbolag om de innehåller direktiv som är av principiell karaktär."

Patrik Brännberg (AP) och Davis Kaza (AP) – Återremiss

Vi yrkar på att förslaget till ägardirektiv återremitteras och omarbetas enligt nedanstående riktlinjer. Bakgrunden är behovet av en striktare ägarstyrning, från Umeå kommunfullmäktiges sida, av de kommunala bolagen.

*Bakgrund

Gapet mellan Umeå kommuns kostnader och intäkter har ökat trendmässigt under en lång rad av år. Detta beroende på att kostnaderna ökar snabbare än intäkterna. Detta märks bland annat på de ökade svårigheterna för nämnderna att hålla sig inom budgetramarna – med bevarad kvalitet i sina verksamheter.

De värdefulla tioårsprognoserna har försvunnit. Dessa skulle ge alla folkvalda, och intresserade umebor, en demokratisk överblick över de växande problemen i Umeå kommuns ekonomi.

Istället hankar sig Umeå kommun vidare med de årliga *provisorier* som budgeterna har blivit.

De växande ekonomiska problemen ”löser” makthavarna i Umeå kommun genom en trendmässig *minskning* av personaltätheten i kombination med en trendmässig *ökning* av tjänstgöring på helger, delade turer och andra åtgärder som nöter på personalen och som sänker kvaliteten för brukarna (inklusive lärare och elever).

En annan konsekvens av de trendmässigt ökande ekonomiska problemen är en *trendmässig ökning av skuldsättningen*. Problemen med att få ihop driftbudgetarna innebär att Umeå kommun, i allt mindre utsträckning, förmår att finansiera sina investeringar genom eget sparande. Detta leder till ökad upplåning varvid kommunens låneskuld växer.

I en sådan situation måste naturligtvis Umeå kommun koncentrera sin verksamhet på de lagstadgade basverksamheterna.

Detta är bakgrunden till att det krävs en tydligare ägarstyrning av de kommunala bolagen från Umeå kommunfullmäktige. Detta gäller både för de hel- och delägda kommunala bolagen.

*Specificering av återremissyrkandet

Alla ägardirektiv ska först antas av, och sedan utvärderas i, Umeå kommunfullmäktige.

Även de ägardirektiv som gäller för de bolag där kommunen är delägare – inklusive minoritetsägare - ska även presenteras för, diskuteras och utvärderas i, Umeå kommunfullmäktige. Beslut över, insyn i samt utvärdering av, ägardirektiven ska drivas *så långt som existerande lagstiftning tillåter*.

Det som står ovan rörande ägardirektiv – oavsett om de kommunala bolagen är hel- eller delägda - ska gälla för både generella och för mer specifika ägardirektiv.

Kommunfullmäktiges tydligare styrning via ägardirektiven ska gälla för:
- Umeå kommunföretag AB,

- för kommunens enskilda bolag (hel- eller delägda),
- för dessa bolags eventuella dotterbolag (eller dotter-dotterbolag),

Två syften

En tydligare styrning från kommunfullmäktiges sida, via ägardirektiven, ska ha två uttalade syften:

- fullmäktiges insyn i de kommunala bolagen ska öka.* Ett viktigt steg på denna väg är att *antalet* hel- och delägda kommunala bolag minskas. Detta kan dels ske genom sammanslagningar av kommunala bolag, dels genom att bolagens verksamheter omorganiseras för att framöver bedrivs i förvaltningsform. Ett exempel är badet Navet som snarast bör läggas under fritidsförvaltningen (och därmed under de folkvalda i fritidsnämnden). Ett annat exempel är att delar av INAB:s verksamhet skulle kunna ligga på de planeringsorgan som i dag finns i kommunen.
- fullmäktiges kontroll över kommunkoncernens ekonomiska resurser ska öka.* Ett viktigt steg på denna väg är att den *andel* av kommunkoncernens – förvaltningar och bolag - totala ekonomi som hanteras, vad gäller beslut och transaktioner, inom bolagssfären ska minska.

Budgetprocessen

När det gäller insynen i de kommunala bolagen, och fullmäktigeledamöternas praktiska möjligheter att använda sig av ägardirektiven, är det av *synnerligen* stor vikt att storleken på investeringarna i Umeå kommunkoncern som helhet (samt i de viktigaste kommunala bolagen) redovisas.

Denna redovisning bör naturligtvis ske i samband med att Umeå kommunfullmäktige antar sina drift- och investeringsbudgetar för det (eller de) kommande verksamhetsåren. Något som vanligtvis brukar ske i juni varje år.

Om Arbetarpartiets återremissyrkande faller bifall till kommunstyrelsens förslag med önskan om att återremissyrkandet biläggs som röstförklaring.

Propositionsordning som godkänns

Ärendet ska avgöras idag mot återremiss. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Bifall till kommunstyrelsens förslag mot Vänsterpartiets ändringsförslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Reservation

Bore Sköld, för Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Särskilt uttalande

Patrik Brännberg (AP) och Davis Kaza (AP). Om återremissyrkandet faller yrkar vi bifall till kommunstyrelsens förslag. Se återremissyrkande för röstförklaring.

Beslut och beslutsunderlag ska skickas till

Umeå kommunföretag AB

Umeå Energi AB

Infrastruktur i Umeå AB (INAB)

Umeå hamn AB

Umeå Parkerings AB (UPAB)

AB Bostaden i Umeå

Dåva deponi- och avfallscenter i Umeå AB (Dåva DAC)

Umeå Vatten- och avfall AB (UMEVA)

Vatten- och avfallskompetens i Norr AB (VAKIN)

Kompetensspridning i Umeå AB

Västerbottens museum AB

Science park i Umeå AB

Kommunrevisionen

§ 58

Diarienum: KS-2021/00205

Riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Riktlinjer för aktiverande styrning

att kommunstyrelsen får i uppdrag att säkra att de nya riktlinjerna implementeras i nämnder och helägda bolag

att kommunstyrelsen får i uppdrag att upprätta en kommungemensam modell för programhantering

att de nya riktlinjerna innebär en utfasning av tidigare beslut om Umeå kommuns styrmodell, modell för målstyrning och styrning i horisontella perspektiv

att de nämnder som så önskar kan fortsätta med balanserad styrning och styrkort men att det inte utgör ett kommunövergripande krav.

Ärendebeskrivning

Den 16 april 2019 fattade kommunstyrelsen beslut om att tillskapa en Styrberedning för Umeå kommun. Styrberedningens uppdrag är att höja kompetens, omvärldsbevaka och föreslå förbättringar av Umeå kommuns styrformer och styrprocesser.

Styrberedningen prioriterade under 2019 arbetet med att förbättra kommunens Budget- och investeringsprocess. Under 2020 har Styrberedningen bland annat prioriterat arbetet med att förbättra den aktiverande styrningen, det vill säga den del av kommunens styrning som sker via mål och uppdrag och syftar till att åstadkomma förändring i effekter, prestationer eller resultat.

Den modell för aktiverande styrning som tidigare tillämpats i Umeå kommun infördes vid millennieskiftet och baserades på dåtidens teorier om balanserad styrning med hjälp av styrkort (balanced scorecard). Den tidigare modellen fasades i praktiken ut i samband med kommunfullmäktiges beslut (2015-06-15 §117) om att under hösten 2015 genomföra ett förbättringsarbete av den övergripande mål-/strategiprocessen, där även strukturer och former för styrning av Umeå kommuns verksamheter skulle ingå. Av olika anledningar fullföljdes ej detta arbete. Kommunfullmäktige har därför inte heller fattat något beslut om någon ny styrmodell. Avsaknad av en kommungemensam modell och ansats påskyndande nämndernas redan påbörjade anpassning av styrmodellen till respektive nämnds behov och förutsättningar. Samtidigt har avsaknaden av en gemensam modell medfört betydande svårigheter att tillgodose grundläggande krav på samordnad uppföljning och rapportering till kommunfullmäktige.

Avsaknad av gemensam modell för aktiverande styrning i Umeå kommun har över tid föranlett viss frustration och kritik från förtroendevalda, kommunrevision och tjänstepersoner. Exempelvis på grund av att vissa av de perspektiv som ingick i modellen för balanserad styrning har varit svåra att tillämpa och operationalisera (ex vis produktivitet) och att den balanserade styrningens ensidiga fokus på målstyrning/indikatorstyrning medfört att organiserande och normerande styrning fått stå tillbaka.

Annan kritik som framförts är att antalet mål och indikatorer i kommunens planer, strategier och program över tid vuxit sig så stort att det i praktiken blivit omöjligt för enskild nämnd/styrelse att överblicka, efterleva och följa upp alla mål och planer. Avsaknad av en kommungemensam process för att bedöma befintliga styrdokumentens aktualitet och relevans innebär risk för inaktuella eller irrelevanta mål, planer och styrdokument. Samt att ensidig styrning mot horisontella eller kommungemensamma mål har medfört att kommunfullmäktiges uppföljning av nämndernas och bolagens specifika grunduppdrag ej varit till fyllest.

Det förslag till riktlinjer som nu utarbetats tar hänsyn till dessa synpunkter och bedöms innebära tydliga förbättringar av den aktiverande styrningen via grunduppdrag, inriktningsmål och tilläggsuppdrag.

Riktlinjerna kommer utgöra ett formellt ramverk som kommunen kan utgå från i kommande utvecklings- och förbättringsarbete. Det innebär att styrningen byggs upp i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer, därefter utvärderas och om behov uppstår justeras styrmodellens delar samt roll- och ansvarsfördelning tills dess att kommunen bedöms ha en styrmodell som tillgodoser kommunens behov på ett ändamålsenligt sätt. Styrberedningen kommer därför med stor sannolikhet att återkomma till kommunfullmäktige med förslag till revidering av beslutade riktlinjer när dessa prövats i realiteten.

De avsedda förbättringar som särskilt bör följas upp vid kommande utvärdering är:

Bättre balans i styrningen, grunduppdraget kommer först!

Förslaget medför att kommunfullmäktiges styrning och uppföljning innefattar nämndernas och bolagens grunduppdrag på ett tydligare sätt. Kommunfullmäktiges styrning ska därmed säkra både drifts- och utvecklingskapacitet.

Ökad möjlighet att uppnå reell förändring genom restriktiv men distinkt och väldestinerad styrning. Genom att grunduppdrag, inriktningsmål och ev tilläggsuppdrag tydligt destinerats till specifika aktörer och att styrningen präglas av viss restriktivitet ökar möjligheten att önskad förändring uppnås.

Former för aktiverande styrning regleras och standardiseras

Riktlinjerna tydliggör att kommunfullmäktiges aktiverande styrning sker genom grunduppdrag, inriktningsmål och ev tilläggsuppdrag till nämnd och bolag.

Ordning och reda i arkivskåpen

Genom att kommunen inför programhantering– dvs en gemensam process som förenklar och standardiserar beredning, genomförande och uppföljning av aktiverande styrning – kan vi över tid se till att antalet planer minskar och att de planer kommunen har är aktuella och relevanta.

Hög grad av tillit till nämnd och bolag

Inom ramen för tilldelat grunduppdrag, eventuella inriktningsmål och tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige får nämnder och bolag möjlighet att föreslå eller besluta om egna mål för sina verksamheter. Det är nämnd och bolag som själva råder över den verksamhets- respektive bolagsstyrning som anses vara nödvändig och det är nämnd och bolag som själva ansvarar för och bestämmer omfattning och form för uppföljning av nämndens eller bolagets grunduppdrag.

Det förslag till riktlinjer som nu föreligger för beslut är baserade på genomförd nuläges- och omvärldsanalys samt principiella överväganden i kommunstyrelsens styrberedning. Styrberedningen har under hösten 2020 haft fyra möten med fokus på aktiverande styrning, utöver detta har muntliga presentationer erbjudits och lämnats till ett flertal partigrupper, nämnder, kommunrevision, Stadsdirektörens ledningsgrupp och UKFs VD-grupp. En större arbetsgrupp (styrberedningens redaktionskommitté) med sakkunniga och representanter från kommunens förvaltningar har bistått i arbetet med förslaget till nya riktlinjer.

En kritisk förutsättning för att de nya riktlinjerna ska vara möjliga att implementera är att Umeå kommuns nya budget- och investeringsprocess (beslutad i kommunfullmäktige 2020-03-30 §59) införs enligt plan. Detta eftersom den nya budget- och investeringsprocessen utgör stomme för det kommande arbetet med grunduppdrag, inriktningsmål och tilläggsuppdrag.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Malin Ärlebrant

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Bore Sköld (V) – att ändra texten under *Grunduppdrag 1*.

Driftskapacitet andra stycket till "Att säkerställa så att det kommunala uppdraget (t.ex. skola, vård och omsorg) sköts i enlighet med verksamheternas och medborgarnas behov, på ett rättssäkert och kostnadseffektivt sätt."

-att ändra texten under *Grunduppdrag 2. Utvecklingskapacitet*: Att efter "exempelvis förmåga till organisatorisk utveckling och förnyelse," lägga till ordet "kompetensförsörjning,".

Hans Lindberg (S) – bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag

Propositionsordning som godkänns

Ordförande ställer bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag mot Bore Skölds yrkanden. Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslaget.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Hans Lindberg, Anders Sellström, Bore Sköld, Davis Kaza, Nils Seye Larsen, Janet Ågren och Anders Ågren.

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Anders Sellström (KD), Nils Seye Larsen (MP), Janet Ågren (S) och Anders Ågren (M) – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bore Sköld (V) – Ändringsyrkanden:

att ändra texten under *Grunduppdrag 1. Driftskapacitet* andra stycket till "Att säkerställa så att det kommunala uppdraget (t.ex. skola, vård och omsorg) sköts i enlighet med verksamheternas och medborgarnas behov, på ett rättssäkert och kostnadseffektivt sätt."

att ändra texten under *Grunduppdrag 2. Utvecklingskapacitet*: Att efter "exempelvis förmåga till organisatorisk utveckling och förnyelse," lägga till ordet "kompetensförsörjning,".

Davis Kaza (AP) – Bifall till kommunstyrelsens förslag med följande ändringar.

Under punkten 2.3 ersätta meningen ”1. Medel före grunduppdrag – tillgängliga medel styr grunduppdragets omfattning (bredd/djup)” med följande formulering:

”1. Vid en konflikt mellan mål och medel ska kommunen/nämnden prioritera lagstadgade basverksamheter före icke-lagstadgade verksamheter”

Propositionsordning som godkänns

Bifall till kommunstyrelsens förslag *mot* Vänsterpartiets förslag *mot* Arbetarpartiets förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder
Umeå kommunföretag
Kommunrevisionen

§ 59

Diarienum: KS-2021/00290

Aktieägartillskott i Nolia AB

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att Umeå Kommunföretag AB i enlighet med hembudsklausulen i konsortialavtalet för Nolia AB förvärvar hälften av Skellefteå Stadshus AB:s ägarandel förutsatt att Piteå Kommunföretag AB förvärvar den andra hälften

att Umeå Kommunföretag AB som en av 2 kvarvarande delägare, tillskjuter medel till Nolia AB med upp till 7 000 000 kr genom ett ovillkorat aktieägartillskott till Nolia AB, under förutsättning att Piteå Kommunföretag AB tillskjuter motsvarande belopp som ovillkorat aktieägartillskott

att Piteå kommunföretag AB tillsammans med Umeå Kommunföretag AB såsom ägare till Nolia AB skriver ner aktiekapitalet i bolaget från 6 mkr till 600 tkr.

Ärendebeskrivning

Skellefteå Stadshus AB har fattat beslut om att man vill avsluta sitt ägande i Nolia. Därutöver finns ett behov av aktieägartillskott från kvarstående ägare med anledning av coronarelaterad påverkan på aktiekapitalet.

Styrelsen för Umeå Kommunföretag AB föreslår beslut enligt ovan.

Beslutsunderlag

Umeå Kommunföretag AB protokoll nr 243, 2021-03-01 punkt 4:7.

PM av vd UKF. 2021-02-23.

Information angående Nolia.

Konsortialavtal angående Nolia.

Beredningsansvariga

Fredrik Lundberg, vd Umeå kommunföretag AB

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt Umeå kommunföretags förslag.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Hans Lindberg, Davis Kaza, Anders Ågren, Nils Seye Larsen, Mattias Larsson och Peder Westerberg.

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Davis Kaza (AP), Anders Ågren (M), Nils Seye Larsen (MP), Mattias Larsson (C) och Peder Westerberg (L) – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Bifall mot avslag till kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Fredrik Lundberg, vd Umeå Kommunföretag AB för vidarebefordran till berörda.

§ 60

Diarienum: KS-2018/00722

Val av styrelseledamot i Science Park i Umeå AB

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Malin Lagervall (chef Övergripande planering) entledigande från uppdraget som styrelseledamot i det av Umeå kommunföretag delägda bolaget Science Park i Umeå AB.

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att till styrelseledamot i det av Umeå kommunföretag delägda bolaget Science Park i Umeå AB utse näringslivschef Peter Juneblad.

Ärendebeskrivning

Bolaget Umeå Science Park AB är nu inne i en ny fas varför Umeå Kommun beslutat att byta ut sin styrelseledamot från planeringschefen till näringslivschefen. Näringslivschefen representerar, sedan tidigare, Umeå Kommun i Uminova Expression AB och i Uminova Innovation AB och med denna lösning blir möjligheten att hålla ihop ägarskapet bättre.

Beredningsansvariga

Fredrik Lundberg, vd Umeå kommunföretag

Beslutet ska skickas till

Umeå kommunföretag för vidarebefordran till Science Park i Umeå AB

Malin Lagervall

Peter Juneblad

Lönesupport

§ 61

Diarienum: KS-2020/00776

Fyllnadsval: Nämndeman i Umeå tingsrätt; Lovisa Carneland (S)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar efter förslag från valberedningen

att till nämndeman i Umeå tingsrätt utse speciallärare Erika Olsson Liljefelt (S)

Ärendebeskrivning

Umeå tingsrätt har beviljat Lovisa Carneland (S) begärt entledigande från uppdraget som nämndeman.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Erika Olsson Liljefelt

Umeå tingsrätt

Lönesupport

§ 62

Diarienum: KS-2020/00814

Fyllnadsval: Ledamot i Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden; Ulrika Edman (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att till ledamot i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden utse ersättare
Anahita Ghazinezam (V)

att till ny ersättare i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden utse Lisa
Stolt (V).

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beviljade vid sitt sammanträde 2021-02-22 Ulrika Edman (V) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Anahita Ghazinezam

Lisa Stolt

Gymnasie- och utbildningsnämnden

Lönesupport

Peter Bergman

§ 63

Diarienum: KS-2021/00291

Avsägelse: Ersättare i äldrenämnden Willy Brändström (M)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Willy Brändström (M) begärt entledigande från uppdraget som ersättare i äldrenämnden

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

att till ny ersättare i äldrenämnden utse Elmer Eriksson (M)

Ärendebeskrivning

Willy Brändström (M) har begärt entledigande från uppdraget som ersättare i äldrenämnden.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Willy Brändström

Elmer Eriksson

Äldrenämnden

Lönesupport

Peter Bergman, kommunledningsstaben

§ 64

Diarienum: KS-2021/00222

Avsägelse: Ersättare i Konstvägen 7 älvar; Robin Thörnberg (L)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Robin Thörnberg (L) begärt entledigande från uppdraget som ersättare i Konstvägen 7 älvar.

Ärendebeskrivning

Robin Thörnberg (L) har begärt entledigande från uppdraget som ersättare i Konstvägen 7 älvar.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Robin Thörnberg
Konstvägen 7 älvar

§ 65

Diarienum: KS-2021/00232

Avsägelse: Ersättare i fritidsnämnden Mohammed Salem (MP)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Mohammed Salem (MP) begärt entledigande från uppdraget som ersättare i fritidsnämnden.

Ärendebeskrivning

Mohammed Salem (MP) har begärt entledigande från uppdraget som ersättare i fritidsnämnden.

Beslutet ska skickas till

Mohammed Salem
Fritidsnämnden
Lönesupport
Peter Bergman

§ 66

Diarienum: KS-2021/00267

Avsägelse: Ledamot i äldrenämnden och äldrenämndens arbetsutskott; Paulina Granberg (S)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Paulina Granberg (S) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i äldrenämnden och äldrenämndens arbetsutskott.

Ärendebeskrivning

Paulina Granberg (S) har begärt entledigande från uppdraget som ledamot i äldrenämnden och äldrenämndens arbetsutskott.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Paulina Granberg

Äldrenämnden

Lönesupport

Peter Bergman, kommunledningsstaben

§ 67

Diarienum: KS-2021/00348

Avsägelse: Ledamot i Umeå Parkerings AB och ersättare i tekniska nämnden Camilla Ingman (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Camilla Ingman (V) begärt entledigande från uppdragen som styrelseledamot i Umeå Parkerings AB och ersättare i tekniska nämnden.

att till ledamot i Umeå Parkerings AB utse Jan-Olov Carlsson (V).

Ärendebeskrivning

Camilla Ingman (V) har begärt entledigande från rubricerade uppdrag.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Camilla Ingman

Umeå Parkerings AB

Tekniska nämnden

Lönesupport

Peter Bergman

§ 68

Diarienum: KS-2021/00088

Anmälningssärenden 2021-03-29

Motioner

Motion 8/2021: En kommun som bygger för framtiden; Bore Sköld (V) och Nasteho Osman Lander (V). Dnr KS-2021/00360.

Motion 7/2021: Begränsad digital mötestid för kommunanställda; Mattias Larsson, Robert Axebro och Maja Westling (C). Dnr KS-2021/00326

Motion 6/2021: Pensionssamtal för nyanställda; Maja Westling (C). Dnr KS-2021/00325.

Motion 5/2021: Inför avgiftsfria arbetskor i den kommunala hemtjänsten; Åsa Bäckström, Lennart Arvidsson och Rebecca Sellstedt (V). Dnr KS-2021/00283.

Revisionsrapport

Granskningsrapport av gemensamma överförmyndarnämndens ledning och styrning med fokus på arbetsmiljö. Dnr KS-2021/00252.

§ 69

Diarienum: KS-2021/00194

Interpellation: Är det rimligt att VAKIN styr vattenföreningarnas beslut om medlemskap?

Mattias Larsson (C)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bordlägga interpellationen till nästa sammanträde 2021-04-26 då respondenten inte närvarar vid dagens sammanträde.

Ärendebeskrivning

Mattias Larsson (C) har inkommit med en interpellation till kommunstyrelsens ordförande.

Är det rimligt att VAKIN styr vattenföreningarnas beslut om medlemskap?

§ 70

Diarienum: KS-2021/00277

Interpellation: Vaccination av vikarier inom äldreomsorgen; Davis Kaza (AP)**Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Davis Kaza, Carin Nilsson, Mariann Normark, Veronica Kerr, Patrik Brännberg och Åsa Bäckström **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Davis Kaza (AP)** följande interpellation till äldrenämndens ordförande.

Vaccination av vikarier inom äldreomsorgen

En stor del av personalen på Umeå kommuns särskilda boenden för äldre har fått vaccinera sig mot coronaviruset. I skrivande stund har exempelvis personalen vid Tegs vård- och omsorgsboende fått båda sina två doser av vaccinet. Samtidigt är det inte alla ur personalen som får vaccinera sig. Vi vet att vikarier och timanställda i vissa fall blir utan vaccin. Vi oroas av detta.

Antalet avlidna i covid-19 i Sverige närmar sig 13 000.

Coronakommissionens granskning från i december visade att hälften av de avlidna bodde på särskilda boenden för äldre och 30 procent hade hemtjänst. Detta är ett tragiskt misslyckande. Bakom ligger den misslyckade svenska strategin som resulterat i en stor allmän smittspridning i samhället, den minskade personaltätheten sedan 1990-talet samt den sämre anställningstrygghet som råder för vikarier och timanställda.

I Stockholmsområdet lyftes det stora antalet timanställda fram som ett skäl till att smittspridningen blev så stor på de särskilda boendena. En fjärdedel av all arbetad tid inom äldreomsorgen i Stockholm utfördes av timanställd personal. De timanställda arbetar i större utsträckning på flera olika arbetsplatser och har svårare att stanna hemma vid sjukdom. Många

timanställda har helt enkelt inte råd att tacka nej till ett arbetspass då chefen ringer. Och många vågar inte heller – för då kanske arbetsgivaren slutar höra av sig. De timanställda utgör hela 40 procent av alla anställda inom äldreomsorgen i Stockholm. Andelen vikarier och timanställda är lägre i Umeå kommun än i Stockholm. Men det är mot bakgrund av erfarenheterna från Stockholm som vi oroas över att vikarier och timanställda i Umeå kommun i vissa fall blir utan vaccin.

Vi vill därför ställa följande frågor:

1. Hur stor andel av vikarierna vid Umeå kommuns särskilda boenden för äldre har vaccinerats mot coronaviruset?
2. Hur stor andel av de timanställda vid Umeå kommuns särskilda boenden för äldre har vaccinerats mot coronaviruset?
3. Hur stor andel av vikarierna inom Umeå kommuns hemtjänst har vaccinerats mot coronaviruset?
4. Hur stor andel av de timanställda inom Umeå kommuns hemtjänst har vaccinerats mot coronaviruset?

Carin Nilsson (S), äldrenämndens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

I vaccineringen av äldreomsorgens personal ska enhetscheferna ha erbjudit all sin personal, även de som går på ett vikariat eller är timanställda, att vaccinera sig samtidigt som ordinarie personal. Kommunens vaccinationssamordnare gick tidigt ut med information till enhetschefer att även ta med vikarier och timanställda då de anmälde in antal medarbetare för vaccination. Även vikarier som redan är klara och anställda för att arbeta i sommar har fått erbjudande och vaccinerat sig.

Uppskattningsvis så har 90 % av vikarier och timanställda vaccinerat sig inom kommunens vård- och omsorgsboende för äldre och den kommunala hemtjänsten. Även de externa hemtjänstutförarnas personal har erbjudits vaccination på samma villkor som kommunens personal.

Uppsamlingsstillfällena har skett för personal inom vård- och omsorgsboende som missade första tillfällena och många vikarier har då kommit. Utifrån den paus som skedde med Astras vaccin i mars så blev dock något uppsamlingsstillfälle inställt.

Vad gäller sommarvikarier inom både vård- och omsorgsboende och hemtjänsten så pågår planering mellan äldreomsorgens rekryteringscentrum och regionen. Både kring särskilda tillfällen på vaccinationsställen och att de också prioriteras i den allmänna vaccinationen som förhoppningsvis kommer i gång vartefter de anställs. Rekryteringen av sommarvikarier brukar fortlöpa ändå in i första semesterperioden.

§ 71

Diarienum: KS-2021/00299

Interpellation: Bostadsbyggandet i Umeå; Anders Ågren (M)**Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Anders Ågren och Janet Ågren **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Anders Ågren (M)** följande interpellation till kommunstyrelsens ordförande som överlämnar besvarandet till **Janet Ågren (S)**, kommunstyrelsens andre vice ordförande.

Bostadsbyggandet i Umeå

I Umeå råder bostadsbrist sedan många år. I Folkbladet kunde vi i början av mars dessutom läsa om ett ras i bostadsbyggandet i Umeå under år 2020. Det färdigställdes endast 412 bostäder förra året, vilket är på tok för lite.

Kommunens mål är sedan tidigare att bostadsbyggandet måste öka till 2000 bostäder per år, men hittills har inte resultaten varit i närheten av det. Prognosen för 2021 är, enligt Folkbladet, omkring 700-800 bostäder.

Tillgången till bostäder är Umeås akilleshäla. Får vi inte ytterligare fart på nyproduktionen, så riskerar det att hämma tillväxt och investeringar.

Med anledning av ovanstående ställer jag följande frågor till kommunstyrelsens Hans Lindberg (S):

1. Hur ser du på den låga nivån när det gäller nyproduktion av bostäder i Umeå?
2. Utöver den handlingsplan som antogs under 2020 för att öka taken på bostadsbyggandet – anser du att det kan behövas ytterligare åtgärder för att få fart på bostadsbyggandet?

Hans Lindberg (S), kommunstyrelsens ordförande överlämnar besvarandet till kommunstyrelsens 2:e vice ordförande tillika

planeringsutskottets ordförande Janet Ågren (S) som lämnar följande skriftliga svar:

Svar på fråga 1

Det är en nivå som vi inte vill ligga på då vi med det riskerar få en utveckling som inte stämmer överens med den långsiktiga målsättningen om att Umeå ska fortsätta växa och utvecklas utifrån målet om 200 000 invånare. Precis som interpellanten skriver är det viktigt att de byggs nya bostäder i Umeå och i den takt som behövs för att vi ska nå de mål som fullmäktige har antagit.

Sen att utfallet ser ut som det gör för 2020 har flera förklaringar. Bostadsmarknaden är konjunkturberoende och efterfrågestyrd. Detta betyder att ett ökat byggande ofta sammanfaller med perioder med starkare folkökning. Det har vi sett gälla för Umeå om vi tittar tillbaka historiskt. Efterfrågan påverkas också i hög grad av köpkraften hos hushållen och de räntevillkor som råder. Låga bolåneräntor gör det billigt att låna, vilket leder till ökad efterfrågan på bostäder. Hushållens genomsnittliga inkomster har i ett längre tidsperspektiv ökat, både i Umeå och i övriga Sverige, vilket också ökat efterfrågan på bostäder.

Så det är i huvudsakligen tre väsentliga drivkrafter som driver på efterfrågan på bostäder och det är befolkningstillväxt, ökade inkomster och låga räntor.

I Umeå, och i hela Sverige, har vi haft en sämre folkökning under 2020 än de senaste åren. Redan innan pandemin såg vi dock att byggandet var på väg ner för år 2020 utifrån den information som fanns för bostäder som fått startbesked. I de avstämningar som planeringsutskottet fick under våren 2020 gavs preliminära prognoser på omkring 500 bostäder för helåret 2020 och utfallet är preliminärt 412 st bostäder.

I befolkningsprognosen antas nu en något lägre tillväxt än i tidigare befolkningsprognoser (en nettominusning på i storleksordningen 100 personer/år) vilket, givet målsättningen, är bekymmersamt. Därför måste vi fortsatt jobba för att skapa en attraktiv stad dit människor vill bo och verka. Det handlar om att få en ännu större arbetsmarknad med god plats

för olika typer av kvalificerade yrken. Med våra universitet har vi potential att systematiskt arbeta för att öka kvarstanningen hos studenter och därigenom öka den tillväxt vi har.

Enligt Boverkets sammanställning av bostadsmarknadsenkäten pekar i princip samtliga kommuner ut höga produktionskostnader som den väsentligaste begränsande faktorn som påverkar bostadsbyggandet för en enskild kommun. Det är dyrt att bygga. Och det blir då också dyrt att bo. Svagare grupper kommer inte ut på bostadsmarknaden vilket förstås också påverkar efterfrågan på bostäder negativt.

De senaste åren har byggtakten varit hög i många kommuner inklusive Umeå, borträknat utfallet för 2020. Produktionskostnaderna för bostäder har generellt sett ökat under denna period. Kan man finna framgångsrika sätt att öka/gynna standardiseringen av bostäder skulle det sannolikt ha en positiv påverkan på byggandet. Sådana förslag måste naturligtvis vägas mot de nackdelar de kan medföra i andra frågor.

Det kommunen själv kan påverka handlar t.ex. om att ha en planberedskap som inte inverkar negativt på bostadsproduktionen och inte bromsar upp den vilja som finns hos olika byggaktörer. Detta omfattar bland annat att säkerställa resurser, att tillse att detaljplanearbetet flyter på snabbt, korta ner handläggningstider för detaljplan och bygglov, det kan handla om att erbjuda detaljplan på attraktiv mark, minska antalet överklagningar, m.m. T.ex. är antalet byggrätter i överklagade detaljplaner nu 470 stycken så betydligt färre än de 1600 för lite över ett halvår sedan.

Svar på fråga 2

Handlingsplanen har nu arbetats med i förvaltningen sedan i början av hösten 2020 och i samband med sommaren 2021 kan det vara läge att göra en uppföljning för att se hur långt förvaltningen har kommit med implementeringen av handlingsplan för att ta ställning till om planeringsutskottet tillsammans med Byggnadsnämnden bör fundera på nya förslag på åtgärder för att öka tempot i byggandet. Den senaste informationen vi fick i januari hade förvaltningen gått från 12 till 23 åtgärder som är klara. Från 22 till 33 påbörjade och från 33 till 11 ej påbörjade åtgärder.

Sen när det gäller generella hinder för bostadsbyggandet kommer arbetsgruppen med bostadsförsörjningsprogrammet att träffa bl.a. byggherrar och göra en mer djuplodande kartläggning av vilka hinder, eller fördelar, de upplever finns på Umeå kommuns bostadsmarknad. Det är ett arbete som nyligen har initierats men som jag hoppas kan leda till intressanta lärdomar och idéer som också därmed bidrar positivt utifrån byggandet av fler bostäder i Umeå.

§ 72

Diarienum: KS-2021/00324

Interpellation: Säkerställer vi att alla barn och unga har en god och säker skolgång? Veronica Kerr (KD)**Beslut**

Efter ytterligare inlägg av Veronica Kerr, Moa Brydsten, Arvid Lundberg, Lena Riedl, Daniell Andersson, Sven-Olov Edvinsson, Davis Kaza, Anders Norqvist och Peter Vigren **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Veronica Kerr (KD)** följande interpellation till för- och grundskolenämndens ordförande.

Säkerställer vi att alla barn och unga har en god och säker skolgång?

Skolvägran, ångest, känsla av utanförskap, misslyckande och ren utmattning är vanliga symptom för barn med NPF-diagnoser som går i vanlig skolklass. För barnen innebär detta att de varken orkar vara i skolmiljön eller utföra sina skoluppgifter på ett bra sätt.

Ett färskt reportage i VK den 18 mars visar tydligt hur vardagen kan se ut för en familj där barn på grund av sina diagnoser inte kan hantera skolans arbetsmiljö. Redan i lågstadiet kan barn börja vägra gå till skolan och bli hemmasittare, vilket gör att en del föräldrar måste gå ner i arbetstid för att vara hemma med barnen som inte tar sig till skolan. Föräldrar berättar att deras barn hamnat i utanförskap, blivit mobbade och till och med drabbats av självmordstankar senare i livet.

Något som är vanligt är att när barn med särskilda behov går i en traditionell skolklass, utan att ha förutsättningarna för det, blir socialt segregerade och upplever att skolgången blir övermäktig. En medlemsundersökning från 2020 av Autism- och Aspergerförbundet om skolan visar att 60 procent av barnen i lågstadiet i dagsläget får ett otillräckligt stöd, och en lika stor andel av föräldrarna ansåg att en särskild

undervisningsgrupp eller resursskola behövs för att barnet ska klara av skolgången.

Med anledning av detta ställer jag följande frågor:

Hur många barn uppskattar Umeå kommun har särskilda behov inom autismområdet inom grundskolan?

Hur tänker ni säkerställa att barn med autism i Umeå kommun får det stöd som de behöver om de inte erbjuds skolgång i särskild undervisningsgrupp eller en kommungemensam resursklass?

Moa Brydsten (S), för- och grundskolenämndens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

För- och grundskolenämnden har precis som övriga skolsverige identifierat och satt fokus på stödinsatser som ges för elevers möjlighet att nå kunskapsmålen. Därför har nämnden gemensamt fattat beslut om ett uppdrag *att utreda hur kommungemensamma resursklasser ska organiseras avseende behov av antal klasser, lokaler och omfattning. Upprätta samtidigt en plan för att anpassa lärmiljöerna efter barn med särskilda behov, med särskilt fokus på NPF.* Detta uppdrag kommer att redovisas till nämnden under 2021 och jag vill varken föregå den utredningen eller nämndens arbete med frågan. Jag ska dock försöka redogöra för mina svar på interpellantens frågor.

Hur många barn uppskattar Umeå kommun har särskilda behov inom autismområdet inom grundskolan?

Det är idag inte möjligt att ta fram dessa uppgifter vare sig för en kommun eller för riket. Det är också en svårighet som framförs i de statliga utredningar som berör detta område. I Sverige förs inte statistik över vilka elever som har och inte har funktionsnedsättning. Vi kan därför inte veta något om skillnader mellan elevgrupperna, till exempel om deras kunskapsnivåer och betyg skiljer sig åt. Att statistik som gäller elever med funktionsnedsättning inte samlas in hänger samman med personuppgiftsregleringen, tidigare personuppgiftslagen (1998:204) och numer dataskyddsförordningen och därtill anknuten nationell lagstiftning. Regelverket innebär att det är otillåtet för myndigheter och andra organisationer, även de med sekretesskydd, att samla in, registrera och behandla data betecknade som "känsliga personuppgifter", till exempel

hälsotillstånd och funktionsnedsättning med vissa undantag, bland annat för hälso- och sjukvården. Avsaknaden av registerdata över elever med funktionsnedsättning minskar möjligheten att på såväl nationell som lokal nivå belysa skolsituationen för elevgruppen. Därför är det också mycket svårt att utvärdera om de insatser som görs inom utbildningsväsendet får avsedd effekt för elever med funktionsnedsättning. Det går inte heller att studera förändringar över tid.

[Gillbergscentrum vid Göteborgs Universitet](https://www.gu.se/gnc/autismspektrumtillstand)

(<https://www.gu.se/gnc/autismspektrumtillstand>) uppskattar dock att ungefär 1% av barn och nästan lika många vuxna har autism eller Aspergers syndrom eller ett annat autismspektrumtillstånd. Detta borde då uppskattningsvis vara tillämpligt även i Umeå kommun. 1% av Umeås grundskoleelever inklusive eleverna i friskolor motsvarar cirka 150 barn.

Hur tänker ni säkerställa att barn med autism i Umeå kommun får det stöd som de behöver om de inte erbjuds skolgång i särskild undervisningsgrupp eller en kommungemensam resurssklass?

Alla elever ska ges det stöd de behöver för att nå målen i skolan. Det handlar om att elever som riskerar att inte nå målen behöver erbjudas stödinsatser. Dessa stödinsatser är inte beroende av diagnoser utan bedöms utifrån individuella behov och beslutas av rektor i samråd med elevhälsan. Det kan handla om både anpassningar i lärmiljön och i undervisningen eller särskilt individuellt stöd.

Utbildningsförvaltningen har i samverkan med regionen tagit fram en vägledning *Elevers utveckling mot målen* som ska underlätta rektorernas arbete med stödinsatser.

När det gäller undervisning i särskild undervisningsgrupp så är det enligt skollagen ett särskilt stöd som rektor beslutar om. Rektor ansvarar för att om en elev behöver särskilt stöd så görs en utredning om behov och stöd beslutas i samråd med elevhälsan. Ett sådant stöd kan vara undervisning i särskild undervisningsgrupp på skolan. Skolhuvudmannen har inte rätt att fatta beslut om undervisning i särskild undervisningsgrupp men kan hjälpa till att organisera kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper eller resursskolor.

När det gäller behov av platser i kommungemensam resursskola så ingår detta i den utredning som nämnden har initierat i sin uppdragsplan.

Det har nyligen presenterats två statliga utredningar som bidrar till ökad kunskap och kommer finnas med som underlag inför nämndens vidare arbete med stödinsatser. SOU 2020:42 En annan möjlighet till särskilt stöd och SOU 2021:11 Bättre möjligheter för elever att nå målen.